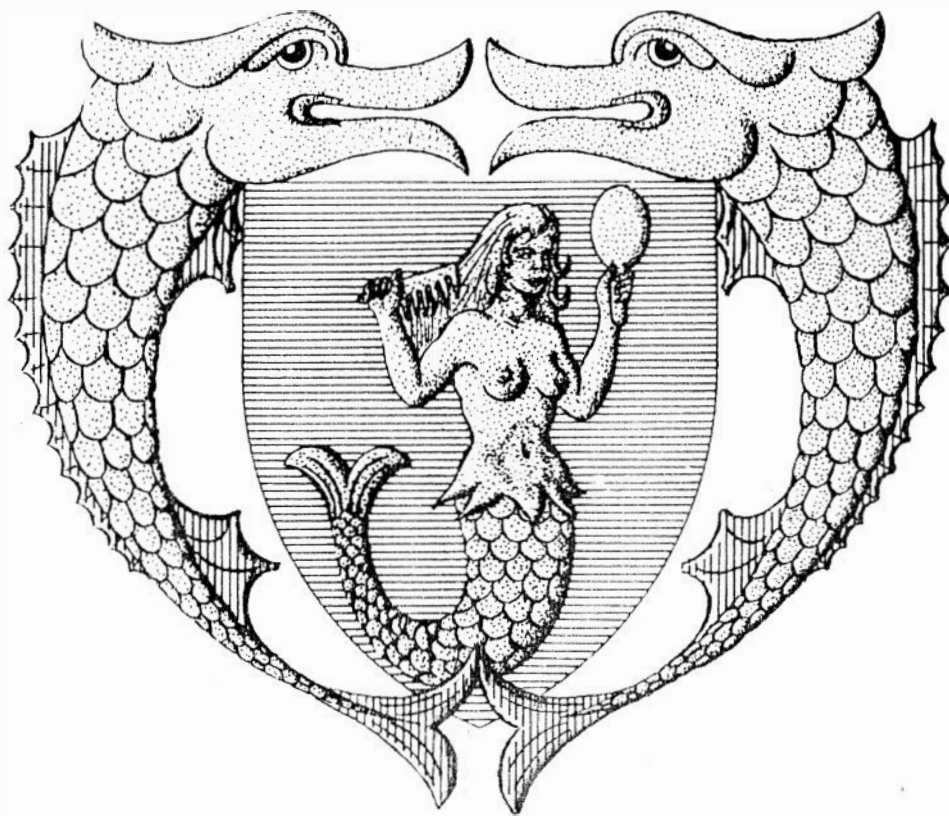

Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

Meerminnaars en Meerminnaressen,

En de meerminnen blijven in de aktualiteit. Voor een paar maanden haalde de Kleine Zeemeermin uit Kopenhagen de krantenkoppen toen vandalen haar arm afzaagden. Dit keer gaat het om een minder pijnlijke aangelegenheid. We zwemmen de Noordzee en de Atlantische Oceaan over naar New York (oef!) waar we een ander nichtje van ons Trudeke ontmoeten, met name "Madison", de meermin uit de nieuwste Disneyfilm-voor-volwassenen "Splash". Wellicht hebben sommigen van onze lezers deze romantische filmkomedie, die ook in ons land loopt, gezien. Het is hier niet de plaats om een uitgebreide filmbespreking te schrijven en daarom vatten we het verhaal samen als volgt : zeemeermin wordt verliefd op vrijgezel te New York. Wie precies wil weten hoe zo'n vrijage in zijn werk gaat, begeve zich bioskoopwaarts. Overigens was Trudeke weeral eens in alle staten over de verklaringen die Tom Hanks, de acteur die de rol van de verliefde jonkman vertolkt, in een interview aflegde. Deze weinig taktvolle Amerikaan zei namelijk dat hij het zó moeilijk had om met Daryl Hannah (die de meerminrol vertolkt) te akteren wanneer ze haar meerminkostuum aanhad. Hij kon dan niet meer geloven in het personage en zich niet meer inleven in zijn rol als minnaar... Ik heb dus, in naam van al de Van-Meirhaeghes, weeral eens Trudeke van het tegendeel moeten overtuigen, in woord en daad. Een opdracht die ik met volledige inzet en complete toewijding heb volbracht. En ik moet zeggen dat de resultaten zeer 'bevredigend' waren voor beide partijen. Zo ziet u maar, waarde lezer, wat een stambewaarder allemaal moet doen om de boom in 't midden te houden. Maar, 't was graag gedaan hoor! 't Kan niet alle dagen kermis zijn zeggen ze bij ons en daarom stappen we dan maar over tot de dagorde.

In dit nummer lees je het tweede deel van "de Walemse bevolking omstreeks 1280". Een artikel waarin we o.a. een aantal fabeltjes over onze oorsprong naar het rijk der sprookjes verbannen en waarin we ons de vraag stellen of de Van Meirhaeghes in den beginne een stamvader dan wel een stammoeder hebben!?

Daarna volgt het 5° en laatste deel over het leven van Pater Van Meerhaeghe : de herdenkingsplechtigheden na zijn dood te Waregem en te Kortrijk, het verzoekschrift tot heiligverklaring gericht aan Paus Pius XII en de literatuur die over hem gepleegd werd. Over dit laatste aspect deden we zelfs verrassende ontdekkingen!

De sprokkelrubriek bevat, als naar gewoonte, de meest uiteenlopende nieuwsjes, die echter allen één ding gemeen hebben : onze geslachtsnaam. We weten dat dit een graag en gretig gelezen rubriek is en daarom willen we die ook uitbreiden. Maar daartoe moet de lezer ons wel de kleine en grote gebeurtenissen uit zijn familietak signaleren. Denk vooral niet te vlug dat wat je weet of gevonden hebt onbelangrijk is voor ons. Alles in verband met onzen boom interesseert ons! Schrijf ons een briefje, geef ons een seintje en wij brouwen er wel een stukje uit. Persklare kopij is natuurlijk ook zeer welkom!

Met een zucht konstateren we tenslotte dat we het einde van dat legendarische 1984 gehaald hebben. De wereld is (nog) niet vergaan, maar hij ziet er ook niet beter uit dan twaalf maanden terug. Toch wensen we jullie allen een vredige Kerst, gezellige oudejaarsfeesten en een gelukkig 1985!

de stambewaarders,

Jan Meirhaeghe

Herman Meirhaeghe

4. Familienamen afgeleid van plaatselijke toponiemen.

In de vorige aflevering zagen we welke de Wortegemse bezittingen van de Gontse St.-Pietersabdij waren en we maakten kennis met de Wortegemnaars die op het einde van de 13de eeuw op de Walemse rentegronden woonden. Misschien viel de opsomming van die paar honderd namen een beetje eentonig uit voor onze lezers. Het ging hier inderdaad om een inventaris en wel van de eerste generaties gekende en naamdragende Wortegemnaars uit de geschiedenis.

De geciteerde namen waren op dat ogenblik nog jong en nieuw en kunnen hoogstens een paar generaties in gebruik geweest zijn. Als we die familienamen nog eens overlopen, merken we dat een aantal "van-namen" hun oorsprong vonden of afgeleid werden van toponiemen of plaatsnamen uit Wortegem zelf of uit de onmiddellijke omgeving. Denken we maar aan onze bloedige familienaam die door en door Wortegems is :

- Van Merhage (Gertrudis en Co) : afgeleid van het Frankische "mera-haga", een plaatsje dat ressorteerde onder Walen en dat in het grensgebied van Wortegem en Ooike lag. Vandaag : Meirhaegstraat.
- Van Walhem (Agnes, Willem) : afgeleid van de hoeve zelf of van de heerlijkheid van Walen te Wortegem.
- Van Coudenborne (Thomas) : Coudenborne, het latere Cauborre, was en is een hoeve en een gehucht te Wortegem, grenzend aan Moregem en Petegem. Vandaag : Cauborrestraat.
- Van Nokere (Andries) : Nokere is een buurdorp van Wortegem.
- Van Warengem (Balduinus) : Waregem is een buurgemeente van Wortegem.
- Van Aldenarde (Bilia) : Aldenarde = Oudenaarde.
- Vande Varent (Oste, Gossin, Emma) : Varent is een plaats in het buurdorp Ooike, in het grensgebied met Wortegem.
- Vande Cruce (Willem, Margriete) : 'Ter Cruyccen' is een heerlijkheid in het buurdorp Ooike.

Van de uitgesproken Wortegemse namen Van Merhage, Van Walhem en Van Coudenborne, heeft alleen onze naam de tijd overleefd. Beide andere namen vinden we een paar generaties later al niet meer terug tussen de Wortegemse bevolking.

Enkele namen uit de Walense renteboeken van 1281-88 blijken veertig jaar vroeger al in gebruik te zijn, in de directe omgeving van Walem, namelijk op de Varent te Ooike :

Ooike-Varent-1247

Willekin Van Merhage
Danel en Woitin vande Cruce
Lizabetha en Gossin Vande Varent
Gossin Potewin
Eustaes en Remar Van Heesterbeke

Wortegem-Walen-1281-'88

Gertrudis Van Merhage en co.
Willem en Margriete Vande Cruce
Oste en Gossin Vande Varent
Boidin Potewin
Woitin Van Heesterbeke

Het is opvallend dat de eerste drie namen gegroeid zijn uit plaatselijke toponiemen : Merhage, Ter Cruyccen en de Varent.

Ook de naam Van Heesterbeke blijkt van een plaatsnaam, in dit geval de naam van een beek, te zijn afgeleid. Zijn er lezers die ons kunnen vertellen of er te Ooike of in de omgeving vandaag nog een Heesterbeek vloeit of bestaat?

5. De belangrijkste Walense struiken.

Wanneer we nu nagaan welke Walense familienamen het meest vermeld worden in de hiervoor behandelde renteboeken, dan konstateren we dat de sterkst vertegenwoordigde struiken precies die clans zijn waaruit enkele van de belangrijkste Wortegense geslachten zullen groeien. Zij moeten op het einde van de 13de eeuw reeds een zeker aanzien gehad hebben, **daar** ze als grote gebruikers van rentegronden, hun naam gaven aan een vijftal "roepen" : Van Merhage, Vanden Houte, De Stoute, Vander Meersch etc. Eigenaardig is het dan weer dat geen enkele "roep" naar de families De Schietere, Vanden Dorpe en Vander Helst genoemd werd. Deze struiken waren zeker niet minder belangrijk, integendeel zelfs.

Hieronder vindt u de hitparade van de meest geciteerde geslachtsnamen :

- Van Meerhaeghe : Walter, Hannekin, Imma, Gertrudis, Coppin (= Jacop), Fierin (=Olivier), Woitin (=Wouter), Lannin (=Lambrecht) en Jan. Totaal : 9.
- Vanden Houte : Gossin-Egbert, Woitin, Heila, Adelisa, Olboudus, Joris en Duvin. Totaal : 7.
- Vanden Dorpe : Arnout, Woitin, Hannekin, Willen, Willekin zoon van Arnout, Ansilia en Betta. Totaal : 7.
- De Schietere : Walter, Gossin, Arnout, Petrus, Woitin en Jan. Totaal : 6.
- Vander Helst : Heinric, Jan, Willen, Machtildis, Gertrudis en Margriete. Totaal : 6.
- Vander Meersch : Steven, Walter, Willen, Woutersoete en Gossin. Totaal : 5.
- De Stoute : Lambrecht, Stevin, Hannin en Kateline. Totaal : 4.
- Aia (?) : Willen, Woitin, Gerardus en Olboudus. Totaal : 4.

Worden minstens driemaal vermeld : Desnet (Hannekin, Gossin, Stevin) Hoedekin of Hoet (Gossin, Arnout, Stevin), Vande Varent (Emma, Oste Gossin), Vander Eecken (Heila, Coppin, Willen) en Van Buxbrouc (Adelisa, Stassin, Clais).

Met zijn negen vermeldingen treedt de struik Van Meerhaeghe binnen Walen als de meest geprofileerde stan naar voor, gevolgd door de families Vanden Houte, Vanden Dorpe, De Schietere, Vander Helst, Vander Meersch, De Stoute en Aia.

De telgen van deze struiken behoren ook tot de allereerste lichte Wortegennaars die het poorterschap van de stad Oudenaarde zullen verwerven : Wouter Vander Meersch werd poorter in 1285, Hannijn Vander Helst in 1285, Willen Vanden Dorpe in 1285, Pieter De Schietere in 1291, Jan De Schietere in 1292, Jan De Stoute in 1302, Jan Van Meerhaghe in 1314, Willen Vanden Haute in 1318 enz...

Te Oudenaarde waren er zelfs twee poorterijen. Men kon ofwel poorter van Oudenaarde zélf worden, zoals bovengenoemde Wortegennaars, ofwel van Panele. De allereerste Van Meerhaeghes die hun poorterschap (hun vrijheid, hun burgerrechten) verwierven, lieten zich in de poorterij van Panele inschrijven : Olivier (Fierin) Van Meerhaghe begin 1300 en Hannin (Jan) Van Meraghe in 1303. Beiden waren "poorters van oir", wat betekent dat ze hun poorterschap geërfd hadden en dat hun vader dus ook al poorter moet geweest zijn. Spijtig genoeg zijn die inschrijvingen van een generatie vroeger niet bewaard gebleven. De overgrote meerderheid van onze naamgenoten werd later echter poorter van Oudenaarde zélf.

Andere bekende Walemaars uit die 13de eeuwse renteboeken van Sint-Pieters die poorter werden van Oudenaarde :
 Willem Wittoc die zijn poorterschap kocht in 1285, Oste Vande Varent in 1285, Goessijn Vanden Hecke (=Vander Ecken) in 1285, Jan Vroenhout (=Vronout) in 1285, Jan De Pottre in 1287, Jacop Vander Ecken in 1312, Stevin Hoet in 1313, Alise dochter van Maes of Thomas Van Caudeborne, Woutersoete Vander Meersch, Meus de Cordewanier, Jan de Snet etc...

Namen als Van Meerhaeghe, De Schietere, Vanden Dorpe vinden we vier-vijfhonderd jaar later nog steeds terug tussen de dorpsnotabelen. Wellicht werd hier, in de loop van de 13de eeuw, reeds de basis gelegd van bepaalde familievermogens waarop die toonaangevende clans zullen voortbouwen, terwijl ze eeuwenlang een eerste rol zullen spelen in het Wortegense dorpsleven. Tenslotte mogen we zonder voorbehoud stellen dat onze stam Van Meerhaeghe een der alleroudste geslachten van Wortegen is!

Nu we hier aan de oorsprong van onze stamboom staan, is dit ook de geschikte plaats om een aantal verhalen die mij wel eens meer verteld worden, als zouden de Van Meerhaeghes van Spaanse of Italiaanse herkomst zijn, meteen naar het rijk der fabeltjes te verwijzen! De hiervoor genoemde naangenoten zijn de allereerste Van Meerhaeghes uit de geschreven geschiedenis! Anderen fantaseren dan weer dat wij van de Noormannen zouden afstammen. De laatste Noormannen verdwenen uit onze gewesten rond het jaar 900 en die kloof van twee, drie eeuwen (tot ca 1200) die ons van hen scheidt, kan onmogelijk overbrugd worden. In deze periode wordt zelden of nooit melding gemaakt van de kleine luidjes die trouwens nog geen familienaam hadden! De familienaam kwamen pas in voege in de loop van de 12de eeuw. Daarenboven waren die plunderende Vikings geen kolonisten die zich hier definitief vestigden. Onze Noorse afkomst verwijzen we dan ook naar naar de fabeltjeskrant : hier, te Wortegen, in de jaren 1200, liggen onze verste wortels!

Als we dan persé onze fantasie de vrije loop laten ontrent onze verste oorsprong, dan moeten we het eerder in Frankische richting zoeken. Ergens in de loop van de 5de of de 6de eeuw moet de Frankische hoofdmann Warto, na een lange zwerftocht die ergens in Duitsland begon, zich definitief te Wortegen gesetteld hebben. De mensen die tot Warto's stam behoorden, heetten de Wartingen. Hun woonplaats of heem werd dan Wartingenhem genoemd, dat over Wartinghen, en Wartighen tot Wortegen evolueerde.

Misschien spruiten we wel voort uit een huwelijk van zo'n Frank die, zoals de franken nu nog doen, "gevallen was" voor een plaatselijke Keltische schone... Maar dit is dus pure fantasie and nothing but fantasy!

6. In den beginne : stamvader of stammoeder?

Wanneer we het over stambomen hebben, denken we bijna automatisch dat aan de oorsprong van een geslacht de allereerste stamvader staat. De stamvader wiens geslachtsnaam in mannelijke lijn werd doorgegeven. Naangeven is in onze patriarchale maatschappij een zaak van mannen. Tot voor enkele eeuwen droegen zelfs de buitenechtelijke kinderen van een man, de bastaarden dus, de naam van hun natuurlijke vader en niet die van hun ongehuwde moeder zoals vandaag. Wij hebben echter sterke vermoedens dat aan het begin van onze stamboom geen stamvader, maar wél een stammoeder staat, net name Gertrudis Van Meerhaeghe!

In ons familieboek zullen we uitgebreid argumenteren waarom we veronderstellen dat Gertrudis vier zonen had, Coppin, Fierin, Lanmin en Woitin Van Meerhaeghe, die dus de geslachtsnaam van hun noeder droegen en niet van hun vader, wiens naam trouwens nergens vermeld wordt.

5.
Gertrudis zal dan wel haar familienaam geërfd hebben van haar vader, doch diens naam vinden we niet terug en zullen we ook nooit terugvinden. Er bestaan namelijk omtrent Wortegen geen geschreven bronnen die nog een generatie verder teruggaan in het verleden en waarin Van Meerhaeghes vermeld worden. De inventaris van de Sint-Pietersabdij uit 1281 is het eerste geschreven document waarin de Walemaars en dus ook de Van Meerhaeghes, massaal met hun naam vermeld worden. In het jaar 1247 wordt te Ooike wel ene Willekin Van Merhage genoemd, doch het is niet mogelijk om tussen hem en Gertrudis een familieverband te leggen, hoewel ze zeker verwanten zullen geweest zijn.

We stelden vast dat de meeste Wortegense familienamen vanaf de 13de eeuw van vader op zoon werden overgeërfd, doch we konstateerden ook dat er uitzonderingen waren op deze algemene regel...

In zijn boek "Montaillou, een kettters dorp in de Pyreneeën 1294-1324" schrijft de auteur E. Le Roy Ladurie o.m. het volgende : "de domus (=huis of familie) scheidt van moederszijde matriarchale structuren : als een zoon de ostral (=huis, boerderij) erfde en erin bleef wonen, was hij eerder geneigd de naam van zijn moeder, die aan het betrokken huis verbonden was, aan te nemen, dan de naam van zijn vader" en verder "over het algemeen was de genus, dit is de domus als duurzaam geslacht, de drager van de familienamen, die in mannelijke lijn, of bij gebrek daaraan, in de vrouwelijke lijn werd overgedragen".

In hoeverre die Zuidfranse gebruiken overeenstonden met die van bij ons, weten we niet.

Toch vonden we te Wortegen een drietal gevallen waarbij de zoon de familienaam van zijn moeder erfde en dit tijdens de periode die ons aanbelangt, met name eind 13de, begin 14de eeuw :

- Op het einde van de 13de eeuw leefde te Wortegen Kateline De Stoute (Stouts), die trouwens vermeld wordt in het renteboek van 1288. Zij behoorde tot een vermogende clan die in 1349, in de persoon van Willem De Staute, de baljuw van Walem leverde. Uit de poortersboeken van Oudenaarde blijkt dat Kateline twee zonen had die naar haar genoemd werden, namelijk Willem en Jan De Staute. We citeren : "Willem De Stoute, Ver Kateline sone" die zijn poorterschap kocht in 1334 en "Jan, Willem, Beele en Calle, Jan Stouten kindre, Ver Kateline sone". Haar aanspreektitel "Ver", wat zoveel als "Vrouwe" betekent, verwijst op zich reeds naar de status die ze had.
- Bij de Wortegense families De Schieterre en Desnet vonden we nog twee gelijkaardige voorbeelden. In de poorterij lezen we dat "Jan de Scietre, Ver Maben sone" zijn poorterschap kocht in 1292 en dat "Jan de Smet, Ver Beelen soon" zijn poorterschap kocht in 1327. Ook deze beide moeders worden met de titel "Ver" of "Vrouwe" aangesproken, wat dus weer eens naar hun standing verwijst.

We zagen daarnet dat de De Schieteres (waarvan later een tak tot de adelstand werd verheven) net als de De Stoutes tot de gegoede families van het dorp behoorden en dat moet ook het geval geweest zijn met de familie Desmet. Naast Ver Beelen Desmet, vermeldt het poortersboek ook Ver Gertruud Smeds uit Wortegen.

In de onderstaande top-tien van de grootste rentebetalers die op de "nova wastina" woonden, zijn de meeste van die toonaangevende clans vertegenwoordigd :

1. Gossin Scietere (14 h)	6. Hannekin Desmet (9 h)
2. Lambrecht Staute (12,5 h)	7. Woutersoete Vd.Meersch (7 h)
3. Walter Scietere (9 h)	8. Walter Van Meerhage (6 h)
4. Walter Vd.Winkele (9 h)	9. Gossin Hoedekin (6 h)
5. Willem Aia (9 h)	10. Adelisa Colpaert (6 h)

Spijtig genoeg vonden we in de poorterij geen geschreven bewijzen dat Coppin, Lammin, Fierin en Weitin Van Meerhaeghe inderdaad de zonen waren van "Ver Gertrudis".

In de vorige aflevering zagen we dat Gertrudis Van Meerhaeghe, net als haar vrouwelijke kollega's van hiervoor, een bemiddelde boerin was, die zelfs haar naam schonk aan een der grootste Walemsse "roepen". Misschien kon het in die dagen bij ons gebeuren dat de kinderen de familienaam aannamen van de belangrijkste ouder die tot een meer vooraanstaand geslacht behoorde, in ons geval de naam van Gertrudis die tot de Van Meerhaeghestruik behoorde.

In den beginne van onze stamreeks was dus vermoedelijk Gertrudis. Een stammoeder in plaats van een stamvader!! Al bij al vind ik dit een zalvende gedachte, rijk aan symboliek. Lijkt het niet veel terechter en natuurlijker dat een geslacht zijn oorsprong vindt in de schoot van een moeder? Een man mag dan wel de naamgever zijn, het leven zelf wordt tenslotte door de vrouw gedragen. Laten we de meermin uit ons familiewapen dan ook maar Gertrudis noemen. Een verwijzing naar, een herinnering aan onze eerste moeder.

Herman Meirhaeghe.

Pater Van Meerhaeghe

deel 5 : herdenkingen - heiligverklaring? - uit de literatuur.

Voor het verslag van de herdenkingsplechtigheden te Waregem en te Kortrijk, citeren we uit "Een Vlaamsche Bloedgetuige":

"In de Parochiekerk van Waereghem werd op 3 Februari (1902) een plechtige lijkdienst gezongen. Het was de feestdag van den H. Blasius, Bisschop-Martelaar en patroon der Parochie. Het hoogaltaar, waarboven het beeld prijkte van den Heiligen Patroon, verdween onder den glans der talloze lichten en in plaats van het zwarte rouwgewaad, droegen de priesters het gouden prachtgewaad der groote hoogdagen.

De H.Mis werd gezongen door den Eerwaarden Heer Pastoor Riethaege, bijgestaan door talrijke priesters, in tegenwoordigheid van Mgr. Christiaens, Bisschop van Colophon, Apostoliek Vikaris van Zuid-Hupé (China). Veel andere priesters woonden, met de Moeder, Broeders en Familieleden, de plechtigheid bij. Onder andere bemerkte men de Z.Z.E.E.H.H. Degryse, deken van Kortrijk, Ghysaert, deken van Avelghem, D'hulster, deken van Poperinghe en vroeger principaal van het St. Amands College te Kortrijk, Loncke, gewezen deken van Avelghem, E.H. Delaere, Principaal van het St. Amands College, met verschillende professors en een zestigtal andere priesters: vrienden, gewezen professors en medeleerlingen van den overledene. Het Missiehuis van Scheut was vertegenwoordigd door E.P. De Boeck, économe en E.P. Tanghe, die op 't vertrekken stond naar dat zelfste Vikariaat van Zuid-West Mongolië waar E.P. Van Merhaeghe de marteldood gestorven was.

De wereldlijke Overheid ook was hare hulde komen brengen aan den heldenmoed van den Priester-Zendeling. Daar zag men de Heeren Staatsminister Tack, Senator Cantillon, Bestendige Afgeveerdigde Georges Vercruysse, Arrondissementscommissaris Reynaert, Burgemeester Storme van Waereghem met al de leden van Gemeenteraad en Kerkrad.

De E.H. Bruloot, onderpastoor van O.L.V.Kerk te Kortrijk en weleer professor van E.P. Remi Van Merhaeghe in het St. Amands College aldaar, beklom den predikstoel na het H. Evangelie.

De offerande, op twee plaatsen gehouden, duurde tot het einde der mis. Iedereen wilde eene gedachtenis bezitten met de beeltenis van den Medeburger Zendeling. Zeventien honderd werden er uitgedeeld en bijna niet een huis vindt men waar men die beeltenis niet uitgesteld ziet "Ter Dierbare en Roemvolle Gedachtenis van E.P. Remi Van Merhaeghe."

Gedurende de Plechtigheid werd door de Eerw. Paters van Scheut, ten voordeele der beproefde Missie van Zuid-West Mongolië eene omhaling gedaan welke 330 fr. opbracht. Eindelijk na de H. Mis werden, rond de lijkbaar, de laatste gebeden gezongen en de laatste plechtigheden verricht door Mgr. Christiaens die weleer onder zijne zendelingen ook eenen martelaar telde : E.P. Victorinus, Minderbroeder.

Drie dagen daarna, op 6 Februari, feestdag van St. Amand, Apostel van Vlaanderen en geboortedag van E.P. Remi Van Merhaeghe, werd ter dezès gedachtenis de plechtige hoogmis gezongen in de St. Amandskerk te Ooteghem. Onder deze Mis werden nog zes honderd gedachtenissen uitgedeeld.

Pater Remi Van Meerhaeghe werd ook herdacht in het St.-Amandscollege te Kortrijk, "hetwelk in hem een zijner roemvolste kinderen begroet". De Bond der oud-leerlingen hield zijn gewone vergadering op dinsdag 15 april 1902 en het verslag spreekt als volgt :

"Om 11 ure werd een plechtige dienst gezongen voor E.P. Remi Van Merhaeghe van Waereghem, ter dood gebracht in China, den 13 december laatst. De E.H. Principaal droeg het H. Misoffer op : gewezen medeleerlingen van den bloedgetuige stonden hem bij, terwijl studenten van 't seminari het ambt van misdienaars vervulden.

Aan het hoofd der talrijke aanwezigen bemerkte men, niet zonder aandoening : de eerbiedwaardige moeder des zendelings, zijnen broeder onderpastoor van Ooteghem en verschillende leden der familie. In de algemeene vergadering welke op deze godsdienstige plechtigheid volgde, bracht E.H. Principaal, in zijn verslag, eene bijzondere hulde aan E.P. Remi Van Merhaeghe. (volgt dan de toespraak) Deze treffende woorden deden de herten trillen van deze talrijke toehoorders, welke ook ééns, gelijk E.P. Remi Van Merhaeghe, kinderen en leerlingen waren van dit Collegie. Ook toen op het einde der vergadering, de E.H. Bruloot, in medeslepende woorden, den wensch te kennen gaf de gedachtenis van den zendeling in marmor of brons bewaard te zien, werd hij geestdriftig toegejuicht. Er werd besloten in de kapel van St. Amands Collegie een gedenkteken op te richten. Aanstonds werd eene omhaling gedaan welke 250 fr. opbracht. Latere inschrijvingen der afwezigen brachten die som in Juli op omtrent 600 fr."

Met de steun van de oud-leerlingen van het Sint-Amandskollege te Kortrijk, werd in de zuidermuur van de oude kollegekapel een bronzen gedenkplaat aangebracht. Het ontwerp was van Baron Emmanuel de Bethune en het werd uitgevoerd door de firma Eugène Vandamme, Leiestraat te Kortrijk. Op 9 augustus 1902 had de inhuldiging plaats. De vertaling van de Latijnse tekst van het grafschrift luidt als volgt :

tot vroom aandenken
aan de E.H. Remi Van Merhaeghe uit Waereghem
oud-leerling van dit college
priester van de Congregatie van het Onbevlekt Hart van Maria
glorieuus voor Christus overleden
13 december van het jaar des Heren 1901
in het Chinees dorp Hia-Ying-Tze
de bond van de leraars en van de leerlingen
van Sint Amandus

In zijn bijdrage over Pater Van Meerhaeghe in het kontaktblad voor de oud-leerlingen "Ontmoeten" (oktober 1983), drukt de Hr. R. De Paepe de wens uit "dat binnen afzienbare tijd deze mooie gedenkplaat zal prijken in het nieuw gebouw van de Diksmuidekaai." Of dit ondertussen reeds gebeurd is, weten we niet. Graag meer informatie hieromtrent.

De Hr. E. Verhack schreef destijds in het blad "Gavergroet" dat de gemeente Waregem hem enkele archiefstukken in handen speelde met betrekking tot de heiligverklaring van Pater Van Meerhaeghe. Tot die stukken behoort o.m. een schrijven van Mgr. Louis Morel, gedateerd in juli 1954, gericht aan de burgemeester en de gemeenteraad van Waregem :

"De Zaak van de Dienaren Gods, Mgr. Ferdinand Hamer en meerdere Gezellen, missionarissen van de Congregatie van het Onbevlekt Hart van Maria, en van honderden van hun christenen, die gedurende de vervolging der Bokkers in 1900-1901, in Mongolië hun leven lieten, staat op het punt te Rome bij de H. Congregatie der Riten te worden geïntroduceerd.

Vroeger heb ik zelf ter plaatse het informatief proces gehouden over deze Martelaren -samen ongeveer 200 - en ik ben ervan overtuigd dat deze priesters en gelovigen hun bloed hebben vergoten om te getuigen voor het Geloof en voor hun afhankelijkheid aan de H. Kerk.

De communistische strijd tegen de Katholieke Kerk in het hedendaagse China is een nieuwe wrede vervolging : er blijven slechts enige tientallen buitenlandse missionarissen over op Chinees grondgebied. De overigen, ongeveer 2500 werden verbannen of uitgewezen. Op 2800 inheemse priesters zijn er nog maar een driehonderdtal die ict of wat aan apostolaat kunnen doen.

De actuele toestand van de Katholieke Kerk in China dwingt ons bij O.L.-Heer aan te dringen om de Kerk in China te redden. De verheerlijking van de Dienaren Gods, gestorven in de Bokseropstand 1900-1901, is meer dan wenselijk, zij is noodzakelijk.

Voor het introduceren van een Martelaren-zaak zijn talrijke verzoekschriften nodig, opgesteld en verzonden aan Zijne Heiligheid door kerkelijke Overheden, door burgerlijke autoriteiten en genootschappen. Om bovenvermelde redenen en na overeenkomst met de hogere Oversten van onze Congregatie, kom ik U Heer Burgemeester vragen een verzoekschrift, litterae postulatoriae, tot Z.H. de Paus te willen schrijven ten gunste van de verheerlijking van deze missionarissen en hun christenen.

Het gevraagde verzoekschrift moet rechtstreeks aan Z.H. de Paus gericht zijn. Het voornaamste is Zijne Heiligheid te smeken de Commissie tot het introduceren van de Zaak te willen ondertekenen. De brief mag ofwel aan mijn adres te Schout, ofwel aan het adres van de Postulator causae (Z.E.P. Nevejan te Rome) verzonden worden. Wil aanvaarden, Heer Burgemeester, de uitdrukking van mijn zeer eerbiedige en dankbare gevoelens in Christo." Louis Morel.

Als bijlagen bij deze brief ging een uitvoerig verhaal "Le Martyre de Mgr. Hamer", een nota betreffende de missionarissen van Schout die in Mongolië de marteldood stierven en richtlijnen over het opstellen van het verzoekschrift dat aan de Paus moest gestuurd worden.

Op 4 september 1954 zond burgemeester Cras en de Waregemse gemeenteraad het onderstaande verzoekschrift naar Paus Pius XII :

Heilige Vader,

Wij, Burgemeester en Gemeenteraad van Waregem aan de voeten van Uw Heilichheid nedergeknield, smeken U in volle ootmoedigheid, de heldhaftige martelaren Mgr. Hamer en gezellen die als moedige getuigen van hun geloof zijn gevallen, als voorbeelden van geloofs-moed aan het kristen volk te willen stellen.

Nu er zoveel van uw kinderen in ditzelfde land ten prooi zijn aan eenzelfde vervolging van Gods-haat is het heldhaftig voorbeeld van hen die in edelmoedige volharding het offer van hun leven brachten een steun voor die vervolgte kinderen. Niet zonder groot nut voor hun eigen ziel zou de verheerlijking van die martelaren hen machtige voorsprekers schenken die ze in hun nood kunnen aan-roepen.

Met meer medevoelen vragen we Uw Heiligheid om die gunst omdat een onder hen, Eerwaarde Pater Van Merhaeghe uit ons midden is opgegroeid en de bewondering afdwingt van zijn dorpsgenoten, door de onbaatzuchtige ijver in die moeilijke tijden van geloofshaat vooral voor de vrijmaking van de verkochte vrouwen en door de heldhaftige dood waardoor hij zijn edelmoedigheid heeft bezegeld.

Tevens zijn die martelaren voor de missionarissen over de ganse wereld toonbeelden van onwrikbaar geloof, edelmoedige naastenliefde en plichtsgetrouwheid tot in de dood. Hun verheerlijking zou tot stichting strekken voor alle kristenen, voor de missionarissen in 't bijzonder maar zou ook een heilzame invloed hebben op de gemoedoren van de heidenen en ongelovigen, vooral in het land waar ze door hun dood hun geloof hebben getuigd en met Gods' ge-nade en door hun voorspraak vruchten van bekering verwekken.

Ondertekend : A. Cras, burgemeester en A. Callu, secretaris.

De Hr. Verhack schreef in 1976 een brief naar Scheut met de vraag hoever het stond met het proces van heiligverklaring en van provinciaal secretaris G. Beel kreeg hij het volgende antwoord : "Sinds enige jaren ligt de causa martyrum stil. De pater die er voor instond is oud en ziek en hij kreeg geen opvolger." Onlangs vernam ikzelf uit vertrouwelijke bron dat zo'n procedure tot heiligverklaring een kostbare onderneming is en dat de niet zo kapitaalkrachtige Orde van Scheut de mening is toegedaan dat ze haar financiële middelen zinvoller en nuttiger kan besteden. De kans is dan ook uiterst klein geworden dat Pater Van Meerhaeghe ooit nog zou 'verheerlijkt' worden.

Dat er, kort nadat het nieuws van zijn marteldood bekend was geraakt, over Pater Van Meerhaeghe geschreven werd, ligt voor de hand.

Een maand na zijn overlijden verscheen in het katholieke weekblad "De Vlaming" van 12 januari 1902, een artikel over hem onder de titel : "een nieuwe martelaar in China".

In datzelfde jaar verscheen ook de brochure "Een Vlaamsche Bloed-getuige" waaruit we reeds zo vaak geciteerd hebben. Dit 48 pagina's tellend dossier over Pater Van Meerhaeghe werd in 1902 uitgegeven door J. Demeester, Brussel-Roeselare.

Onze verbazing was groot toen we ontdekten dat er over onze stamgenoot ook een toneelstuk geschreven werd : "Een Manhaftig Missio-naris". Dit missiespel in drie bedrijven met naspel werd geschreven door Nap. Falmeygh, scheutist, en werd uitgegeven te Tielt in 1928. Hieronder de korte inhoud van dit stuk :

In het eerste bedrijf vernemen we de Chinese oppositie tegen de "Westersche duivels". De kristenen en meer bepaald de catechist Tjanfoe, raden de missionarissen aan te vluchten. Dit stelt voor pater Herman Meerhave (want zo heet Remi Van Meerhaeghe in dit stuk) zware gewetensproblemen : moet de herder niet bij zijn kudde blijven? Tjanfoe dringt aan : ook de paters zijn vreemdelingen die gezocht worden en die moeten vluchten... om mensen te redden! Dit valt de pater zwaar. Hij kwam naar China om mensen te helpen en nu kan hij ze enkel nog redden door zelf te vluchten!

Het tweede bedrijf speelt zich af in het huis van vader Meerhave te Waregem. Herman is terug thuis en wacht ongeduldig op het bericht om opnieuw af te varen naar China. Karel Meerhave wil echter zijn broer Herman thuishouden. Karel wil huwen en stelt voor dat zijn broer-pater, die al genoeg voor de Chinezen gedaan heeft, hun oude vader zou oppassen. Ook de baron van 't kasteel speelt mee. Hij wil een priester-opvoeder voor zijn kinderen, maar het bisdom kan er hem geen ter beschikking stellen. De baron is bereid om de Orde van Scheut een flinke afkoopsom te betalen wanneer ze zich akkoord verklaart met zijn plan om Herman als opvoeder aan te werven. Pater Meerhave kan hiermee niet instemmen en komt in konflikt met zijn broer Karel : de eerste ruzie van hun leven! Dan is er het telegram : "de weg naar Mongolië ligt weer open". Herman neemt de eerste trein naar Brussel. Vader Meerhave ziet zijn zoon met smart en fierheid vertrekken en Karel barst in tranen uit en verzoent zich met zijn broer.

Het derde bedrijf verplaatst ons weer naar Mongolië. De Mohamedanen houden kristenvrouwen gevangen die morgen voor de rechtbank zullen veroordeeld worden. Een afvaardiging komt tot bij pater Meerhave opdat hij als bemiddelaar zou optreden. De pater komt tussen beide, doch de mandarijn wil de zaak persoonlijk afhandelen. Pater Herman stelt geen vertrouwen in de mandarijn en de Mohamedanen en meent dat men vanavond bijzonder waakzaam zal moeten zijn. Hij stuurt zijn medewerker pater Goedaerts naar Santo om hulp te vragen. Plots staat een bende voor de deur en pater Meerhave valt onder de eerste kogel. "Hoe eer kapot, hoe eer bij God!"

Het stuk wordt besloten met een naspel dat vijf korte scènes telt: De engelbewaarder begeleidt de ziel van de martelaar als kind naar de hemel; pater Goedaerts en de mandarijn staan ontsteld voor de lijkbaar; een engelenkoor bezingt het onthaal van de martelaar bij de Rechter Jezus; tal van leerlingen vragen om gedoopt te worden. Waren er maar meer priesters! Pater Meerhave is een heilige! De declamerende stem van Jezus en het engelenkoor sluiten het spel af met een apotheose : het vreugdemotief uit Beethovens 9° symfonie!

Een andere 'littéraire' vermelding dateert uit diezelfde tijd en is van de hand van niemand minder dan Filip De Pillecijn, de auteur van onder meer De Soldaat Johan, Hans van Malmédy, Monsieur Hawarden, Rochus e.a. In zijn boek "Monseigneur Bermijn, de Paulus van Ortosland" (uitgegeven door het Davidfonds nr. 227, vijfde van de reeks 1929, 158 blz.) wijdt de auteur op pagina 120 een alinea aan onze naamgenoot : "Nog een laatste oplaaien van den moordlust. In de residentie van Sia-ing-tze werd pater Van Merhaeghe overvallen en het hoofd gekloven. Pater Bongaerts, een trouwe verdediger van Klein-Brugge, werd zoo geslagen dat hij aan zijn wonden bezweek. De Mahomedanen, woedend dat de verkochte vrouwen hun ontrukkt waren, hadden zich gewroken."

Tenslotte publiceerde het Waregemse blad "Gavergroet" in de nummers 1, 2 en 3 van de 19de jaargang, telkens een bijdrage over pater Remi Van Meerhaeghe. Ook deze bron hebben wij vaak geraadpleegd bij het schrijven van deze serie.

In hoeverre de herinnering aan deze Gaverzoon nog echt leeft te Waregem weten we niet. Toch is er aldaar een blijvend aandenken aan hem. In 1961 werd namelijk op de wijk Nicuwenhove de naam Kerkstraat afgeschaft en herdoopt tot de "Pater Remi Van Meerhaeghe straat". Mei-Ta-Jen... een gedenkplaat... een straatnaam... een mensenleven.

Hier wil ik nogmaals mijn dank betuigen aan E.H. G. Algoet uit Waregem die me de uittreksels uit "Gavergroet" toestuurde en aan Paul Deschuyter uit Kanegem die me de brochure "Een Vlaamsche Bloedgetuige" bezorgde. Zonder deze belangrijke bronnen zou deze reeks niet mogelijk geweest zijn.

Herman Meirhaeghe - Ledeberg.

.

S P R O K K E L S

- Op 4 september wipte Lucien Van Meirhaeghe uit De Pinte nog eens binnen. Als antwoord op onze oproep in 't vorig Meerminneke omtrent "stamgenoten-oorlogsslachtoffers", schonk hij mij een kopie van een rouwzantje waarop elf inwoners van Ouwegem, die tijdens Wereldoorlog I sneuvelden, met foto staan afgebeeld. Eén van hen is Cyriel Van Meirhaeghe die te Leuven sneuvelde op 6 september 1914. Wie vertelt ons meer over deze naamgenoot?

Ook bezorgde Lucien mij een fotocopie van een koopakte uit 1922 waarbij Raymond Van Meirhaeghe en zijn echtgenote Marie-Hélène Vindevogel uit Zingem, twee percolen land van respectievelijk 47a, 50 ca en 1 ha, 70a, 20 ca, gelegen in de Palmstraat te Zingem, voor de som van 18.000 en 29.000 fr. kopen van de erfgename van wijlen Kamiel Van Merhaeghe. Deze laatste was van 1901 tot 1918 burgemeester van Mullem. Zijn zes onderstaande kinderen worden in de akte genoemd :

1. Marie-Amelia V. Merhaeghe (°1859), gehuwd met Adolf Bohyn, deurwaarder te Kruishoutem.
2. Jules-Jan V. Merhaeghe (°1861), geneesheer te Gent, Coupure 219.
3. ~~Ga~~illo-Joseph V. Merhaeghe (°1864), eigenaar-landbouwer te Petegem-Oudenaarde.
4. Marie-Sylvie V. Merhaeghe (°1867), bijzondere, ongehuwd.
5. Marie-Juliana V. Merhaeghe (°1874), gehuwd met Charles Tsjoen, brouwer te Wannegem-Lede.
6. ~~Marie~~-Benedicta V. Merhaeghe (°1878), gehuwd met Leonce Mestdagh, wisselagent te Deinze.

Wie kan ons meer vertellen over burgemeester Kamiel Van Merhaeghe, zijn kinderen en eventueel hun nog levende afstammelingen?

- Op 7 september ontvingen we een brief van Mevr. Marie-Thérèse Windels echtg. Verheye uit Ingelmunster. Zij blijkt een kleindochter te zijn van Henri Meerhaeghe en Virginie Mestdagh en het verheugt ons eindelijk nog eens een "verloren dochter" van onze Kanegemse tak terug te vinden. Mevr. Windels bestelde meteen alle nummers van 't Meerminneke en zo'n blijk van steun en interesse doet ons altijd deugd. Reeds jaren zoeken we naar haar

familieleden die in 't begin van deze eeuw naar de USA zijn uitgeweken en tot onze verbazing bleek zij daar meer over te weten! Mogen we Mevr. Windels langs deze weg vragen om alles wat ze weet over die emigranten op papier te zetten en ons toe te sturen.

- Op 17 september werd vader Jan Meirhaeghe 65 jaar. Hoogtijd dus om zijn schup, of beter zijn ambtenarenpen af te kuisen, na al die jaren tussen de stamboekvarkens op het Ministerie van Landbouw. We rekenen er op dat hij zich nu een nieuwe pensioenpen zal aanschaffen, waarmee hij nog heel wat bladzijden aan ons stamboomverhaal zal toevoegen. Een pen ook waar weer poëzie zal uitvloeien en waarmee hij zal bewijzen dat zijn naam niet voor niets wordt vermeld in de onlangs verschenen publicatie van de Tieltsche Heemkundige Kring: "Streekgenoten met de pen". In dit boek werden de namen van 590 publicisten uit het Tieltsche opgenomen en Jan is één van hen. Hij wordt er genoemd omwille van zijn poëziebundels en publicaties in literaire tijdschriften van veertig jaar terug. Al die jaren is hij met mondjesmaat gedichten blijven schrijven, doch sedert een paar jaar leeft hij zelfs weer op vrijersvoet met de muze. Dat hij het nog steeds kan, bewijzen de verzen die we hier in 't verleden reeds afdrukten. In de laatste volksalmanak "'t Manneke uit de Mane", worden de avonturen van Jan Meirhaeghe die we in 't 12° nummer publiceerden, nu ook aldaar uit de doeken gedaan. Vader Jan wordt in zijn ouwe dag nog gekend als slecht-lees-Belgisch geld. Nu ja, er is gene Jan of er scheelt wat an en misschien heb ikzelf wel een aardje naar mijn vâartje... Nog veel vruchtbare jaren vader!

- Op 24 oktober mochten we Marcel Van Meirhaeghe uit Gavere ontvangen. Ook hij had onze oproep in Meerminneke 15 goed gelezen en meteen voegde hij zijn daad bij ons woord. Hij schonk ons de afschriften van de geboorte- en overlijdensakten van zijn nonkels Leonard (24 jaar) en Georges Van Meirhaeghe (20 jaar) die thuis te Semmerzake op 3 november 1918 "door een obus" werden gedood. Acht dagen voor de wapenstilstand! In een bijgevoegde brief beschrijft Marcel de omstandigheden waarin dit drama zich voltrok, zoals hij het zijn grootmoeder Elodie Geiregat (echtg. Jan Baptiste Van Meirhaeghe) altijd heeft horen vertellen. Zo'n verslag is precies wat we zoeken en later zullen we hier dieper op ingaan. We vinden het altijd erg fijn als iemand, zoals Marcel, zich de moeite getroost om in de pen te klimmen. Dat moest veel meer gebeuren! Merci Marcel!

- Op zondagnamiddag 4 november werden we ter koffietafel genodigd bij Wilfried Meirhaeghe en Andrée Deprez en broer Julien Meirhaeghe. Zij betrekken een boerderij aan de Groeneweg te Dentergem. Deze bloedverwanten in de zesde graad ontvingen ons in de met veel smaak voor oude dingen ingerichte woonkamer. Tussen de lekkere zelfgebakken taarten en de koffie door, vertelden we letterlijk over koetjes en kalfjes, over de boerestiel dus en natuurlijk over de familie. We vonden het erg prettig kennismaken met deze stamgenoten van de Kanegemse tak. De grootvader van Julien en Wilfried, Eduard Meirhaeghe, was tijdens het laatste kwart van de vorige eeuw molenaar en olieslager te Kanegem. Zie ook Meermin nummer 3, pagina 9 en 10.

- We ontdekten tussen de laureaten van "Shuiferskapelle bebloemd" nonkel Marcel Lambert en tante Josephine Meirhaeghe. Het Kanegemse bloemenfenomeen kent blijkbaar navolging in de streek van Tielts.

- Eind 1983 verscheen van de hand van Mr. Lieven Demedts, schepen van cultuur te Oostrozebeke, het lijvig boekwerk "Oostrozebeke-naren in de wereld der letteren en de wereld der letteren over Oostrozebeke". Tussen de Rozebeekse penneridders worden ook uw beide stambewaarders vermeld. Mijn ouders woonden er van 1947 tot 1981 en ik bracht er mijn jeugdjaren door. In dat boek wordt vader Jan Meirhaeghe vermeld omwille van zijn dichtertelijke publicaties en zoon Herman als redakteur van een tweetal kritische dorpskranten die in de nadagen van mei '68 nogal wat plaatselijk stof deden opwaaien.

- Voor u gelezen in "Landbouwleven" (nr.1464 van 16.3.1984) : een artikel onder de titel "Op bezoek bij Pascal Van Merhaeghe te Wortegem-Petegem". Pascal is lid van onze familievereniging en hieronder volgen enkele citaten uit dit voor de leek overigens te gespecialiseerd artikel : "De bedrijfsoppervlakte bedraagt 47 ha. Daarnaast worden nog verschillende Scheldemeersen gebruikt voor voordroogkuil en hooiwinning. De grasoppervlakte is trouwens aanzienlijk, met ongeveer 28,5 ha. blijvende weide. Als teelten zijn er vooral de wintertarwe (10 ha) en ook 5 ha wintergerst. Elk jaar wordt ongeveer 5 ha aardappelen en 5 ha suikerbieten geteeld. De melkveestapel bedraagt een goede 40 stuks. Daarnaast zijn er 60 stuks fokvee aanwezig, waaronder een 12-tal fokstieren, een 20-tal **kalveren** en evenveel jongvee. Het bedrijf is verder bekend voor zijn dekstieren, waarvan er gemiddeld zo'n 10 à 11 dekstieren op het bedrijf aanwezig zijn. De familie Van Merhaeghe telt naast de ouders vijf kinderen, twee zonen en drie dochters. Gezien hun jeugdige leeftijd kunnen deze nog niet als arbeidskrachten aanzien worden. Het bedrijf telt dus anderhalve arbeidskracht. Op het bedrijf zelf zijn drie trekkers aanwezig met resp. 59, 74 en 95 pk. Naast een driescharenploeg is er een schudegzaaikombinatie en een pikdorser met een werkbreedte van 3,6 meter." Einde citaat. Pascal Van Merhaeghe, geboren in 1943 als zoon van Antoon en Gerarda Polet, huwde te Ouwegem in 1968 met Maria Devos. Mogen we Pascal vragen om ons dringend meer informatie te bezorgen over zijn gezin, zijn ouders, broers en zusters en vooral over zijn grootouders en eventueel overgrootouders. Op die manier kunnen we die andere familieleden kontakteren en ook deze tak op onze boom enten en in ons familieboek opnemen. Dank bij voorbaat!

- Voor u gelezen in "Zo leefde Wortegem" omtrent Hector Planquaert. Een van Wortegems beroemdste zonen is zonder twijfel Hector Planquaert, die grote figuur uit de Vlaamse Beweging en het Daensisme. Dat hij aan de grote Van Meirhaegheboom ontsproten is, vervult ons met een zekere fierheid. Hector Planquaert werd 120 jaar geleden geboren te Wortegem, meer bepaald op 21 december 1863, als zoon van geneesheer en burgemeester Marcollinus en Euphemie Van Merhaeghe. Hij overleed te Outer in 1953. Over hem werd reeds veel gepubliceerd en we beperken ons hier tot wat we over hem lezen in "Zo leefde Wortegem" (pag.101-105). Later komen we zeker en vast nog terug op deze boeiende figuur.

"Hij was advocaat en vooral een koppig, onverschrokken voorvechter van het Vlaamse recht en de kristen-democratie in de "Christelijke Volkspartij" van priester Adolf Daens, die onder de jongeren van Wortegem en omliggende talrijke aanhangers telde. Als letterkundige schreef hij o.a. "Jan Vleminx" als zijn meest invloedrijke roman, en zijn beste toncelstuk "De Dood van Karel de Goede" werd met de Driejaarlijkse Staatsprijs bekroond. Tijdens de Eerste Wereldoorlog mondde zijn Vlaamse strijd uit in het activisme en werd hij schepen en waarnemend burgemeester van Gent, alsook

ondervoorzitter van de "Raad van Vlaanderen". Terdood veroordeeld leefde hij gedurende 10 jaar in Tettang (Beieren) en zijn eigendommen gelegen op het Dorp en aan de Groenestraat te Wortegem en ook elders, werden door de staat verbeurd verklaard en in 1924 openbaar verkocht. Na de amnestiewet van 1928 keerde hij terug, begeleid door een groep bewonderaars en sprak toen zijn eerste ontroerende rede uit vanop een driewielkar op het hof van het Gemeentehuis. Tijdens de (eerste) oorlog smokkelde hij talrijke brieven van en naar onze IJzersoldaten. In zijn merkwaardige roman "De Leeuw van Vlaanderen", heeft Cyriel Buysse de grootse en ook dramatische persoonlijkheid van Hector Planquaert vereeuwigd als de idealistische held in de strijd voor de kleine man en zijn Vlaamse volk."

- Julia Meirhaeghe dertig jaar missiezuster op de Filippijnen. Onder deze titel verscheen in Het Volk van 2.11.84 een artikel waaruit we citeren : "Zij was 28 jaar en telde al enkele jaren praktisch als onderwijzeres toen zij in 1951 toetrad tot de congregatie van de Zusters van Maria van de Jacht te Heverlee. In 1954 al vertrok ze naar de Filippijnen en kreeg de bergprovincie Ifugao als eerste verblijfplaats toegewezen. Vier à vijf dagen per week trok zij er met een medezuster op uit naar de bergbewoners die een heel stuk buiten het dorp Kiango woonden en hulp nodig hadden. In 1955 werd zij geroepen naar Pugo La Union. Haar voornaamste opdracht was les geven in een armenschool. Gedurende de 16 jaar die ze daar werkte, kwam er geen enkele toelage van de staat. De ouders betaalden met een bundeltje hout, een beetje groenten... Zonder weldoeners en de pauselijke missiewerken zouden we de school nooit in stand kunnen houden, zegt zij. Later werd ze voor een termijn van 8 jaar tewerkgesteld in een eliteschool in Manilla. In die school met 2500 leerlingen werden veel jongeren gevormd die zich later vooral op sociaal vlak verdienstelijk zouden opstellen. Toen dan door sommigen in vraag werd gesteld of de missioneringsopdracht van de zusters wel juist daar lag en er anderzijds ook plaatselijke congregaties waren die hun taak konden overnemen, trokken de Zusters van Maria terug naar Ifugao om er weer voor de armen en minderbedeelden te gaan leven. Zuster Julia voelde er zich dadelijk weer thuis en constateerde dat al verscheidene Filippino's zelf cathechese konden geven. Na haar schooltaak bereidde zij er met de grotere jongens en meisjes de bijbelvieringen voor. Omdat zuster Julia er een beetje door zat, kwam zij in augustus 1978 voor een tijdje terug naar ons land om zowel geestelijk als lichamelijk terug op adem te komen. Het werd een vruchtbaar herbronningsjaar waar zij bijzonder goede herinneringen aan overhoudt. In november 1979 vloog ze terug en werd verbonden aan het St.-Theresa's College in Quezon City (Manilla), een school met lagere en middelbare afdeling die bezocht wordt door 3565 leerlingen. De religieuze gemeenschap telt er negen Filippijnse en negen Belgische zusters. Een Filippijnse is er overste. De zusters werken hand in hand samen om de jeugd van Quezon City een eigentijdse opvoeding te geven : door middel van een aangepast programma worden er jonge mensen gevormd die bereid zijn de noden van hun volk te helpen lenigen. Haar meeste vrije uren brengt zij door in het dicht bij de school gelegen orthopedisch staatshospitaal en zorgt met medezusters voor een straaltje hoop in het bestaan van de vele gehandicapten die er patiënt zijn." (D.T.)

We wensen zuster Julia Meirhaeghe, thans 61 jaar, veel sterkte toe wanneer ze op 15 januari '85 voor de zoveelste keer afreist naar Manilla.

en Adam gewon Seth

Melissa Van Meirhaeghe, geboren te Gent op 24 augustus 1984 dochter van Jean-Claude Van Meirhaeghe en Olga Vlaeminck uit Zingem.

in goede en kwade dagen

Geert Meirhaeghe, zoon van André en Simonne Verschuere uit Tielt, huwde op 18 augustus 1984 te Tielt met Sabine Dhondt.
adres : Deken Darrasstraat 79, Tielt.

wij denken aan

- Mevrouw Elza Lievens, weduwe van de Hr. Gerard Van Meirhaeghe. Geboren te Kaprijke op 12 maart 1909 en overleden te Brakel (W.Duitsl.) op 22 juni 1984. Rustplaats te Gentbrugge.
- De Heer Auguste-Cyriel Van Moerhaeghe, echtgenoot van Mevr. Schoolmeesters. Ere-eerste wachtmeester van de rijkswacht. Geboren te Leuven op 21 december 1919 en overleden te Zaventem op 19 september 1984. Rustplaats te Zaventem.
- Mevrouw Maria Stevens, echtgenote van de Hr. François Van Meirhaeghe. Geboren te Kontich op 15 mei 1912 en overleden te Antwerpen op 18 oktober 1984. Rustplaats te Hemiksem.

.

- Op 16 november werd te Marke een revue op scène gebracht : "Marke in het jaar 2084". Een toneelavond voor en door Markenaren, op tekst van K. Craeynest en geregisseerd door J. Sustronck. Tussen de actrices vonden we de naam van Julienne Meerhaeghe. Zij is lid van onze familievereniging en behoort tot de Kanegemse tak van onzen boom.

- bericht aan de nakomelingen van August Moirhaeghe-Vander Meersch. Op zaterdag 5 januari 1985, om 14 uur, is het weer verzamelen geblazen in "den Tap" achter de Kanegemse katedraal, voor de nieuwjaarlijkse familiebijeenkomst. Jaja, 't is weeral een jaar geleden dat we met zijn allen uitgebreid poseerden voor die achteraf toch wel prachtige familiefoto's.

Overkomst dus dringend gewenst van alle nakomelingen van Gust en Maria uit de eerste, tweede, derde en zelfs uit de vierde generatie!

Gelieve vóór 25 december de organisatoren te verwittigen met hoeveel je zult aanwezig zijn : de telefoonnummers volgen :

- . nonkel Guillaume en tante Andrea : 051.68.91.53.
- . nonkel Albert en tante Mariette : 051.40.19.88.

- nog een belangrijk bericht aan de nazaten van August Meirhaeghe en Maria-Estella Vander Meersch :

U weet dat we al jaren bezig zijn met het verzamelen van alle mogelijke informatie over ons groot- of overgrootvader Theophiel Vander Meersch, de straat- en liedjeszanger die tussen 1890 en 1925 de streek van Kanegem en Ruislede onveilig maakte.

Al dat materiaal hebben we verwerkt tot een "Liedboek" dat eindelijk gereed ligt om gedrukt te worden en dat in de loop van 1985 zal verschijnen.

We geven U een idee van wat dit boek allemaal zal bevatten :

- de voorouders van Fielke Vermeersch. een stamboomschets dus die terug gaat tot in de jaren 1600! een ras van zwervers!
- het levensverhaal van Fielke en moeder Meelke, doorspekt met talrijke grappige, pikante en ontroerende anekdotes.
- kommentaar op en situering van zijn repertoire in de omgeving en de tijd waarin hij leefde.
- de teksten van een dertig-veertigtal liedjes!
- het boek zal verlucht zijn met foto's van de zanger, afgedruken van zijn handgeschreven liedjes en van origineel gedrukte exemplaren enz...

Het is onze bedoeling om dit eenmalig liedboek op een maximaal verzorgde manier uit te geven. Daarom moeten we, wegens financiële overwegingen, een ruw idee hebben van de oplage en dus van het aantal kopers. Dit boek zal natuurlijk op de eerste plaats onder de nakomelingen van Fielke verspreid worden en hier stelt zich ons probleem. U weet dat zijn dochter Germana en zijn zoon Odilon naar Canada uitweken en daar hun kinderen wellicht het Nederlands niet meer meester zijn, verliezen we dus een deel van ons publiek. Zijn zoon Jerome Vander Meersch heeft ook slechts een handvol nakomelingen. U voelt het al : 't zal weer van de Meirhaeghes moeten komen. Inderdaad! Onze familie is gelukkig zeer talrijk en 't zal vooral van ons afhangen of dit Liedboek in de beste omstandigheden kan verschijnen, d.w.z. niet "gestencild" maar wel "gedrukt".

Met dit Liedboek willen we Fielke Vermeersch van de vergetelheid redden. Wat of wie hij ook geweest is, hij was zeker en vast "iemand" die boven de naamloze massa uitstak, iemand die niet braaf in het gareel liep. Hij was een rare vogel die letterlijk zong zoals hij gebekt was.

We rekenen er op dat u talrijk zult intekenen. Bestel alvast ook maar een exemplaar voor uw kleinkinderen of achterkleinkinderen die op die manier, voorbij het jaar 2000, nog zullen bladeren in het Liedboek van hun verre voorvader. Tenslotte telt niet iedereen een liedjeszanger tussen zijn voorvaders en vader en ikzelf mijmeren soms dat we onze bescheiden schrijf- en dichterlijke talenten van hem geërfd hebben... en misschien nog wel het een of ander raar trekje...

Tenslotte verzekeren we U dat dit Liedboek geen stukken van mensen zal kosten, hoogstens een paar honderd frank.

Gelieve ons een stukje papier te bezorgen (via de post, bij een bezoek of op het nieuwjaarsfeest te Kangem) met daarop uw naam en het aantal exemplaren dat U wenst te bestellen van Vermeerschkes Liedboek.

Help ons mee om aan deze voorvader een waardig huldeboek te kunnen wijden!

- Net voor het ter perse gaan bereikte ons nog een onzalig bericht uit Frankrijk. Op 15 november 1984 overleed te Orvilliers tante Cyrilla Dewaele, weduwe van Jules Meirhaeghe, in de gezegende leeftijd van 90 jaar. Zij is de moeder en grootmoeder van al die Fransmans die op ons feest te Oudenaarde aanwezig waren. Tante was de laatste overlevende van de generatie Meirhaeghes uit het gezin van Dees Meirhaeghe en Rosalietje Tijtgat. Zelf heb ik tante Cyrilla maar tweemaal ontmoet, maar dat was voldoende om op mij een onuitwisbare indruk na te laten. Later meer over haar in een bijdrage over "emigranten" uit onze familie.